

Zprávy zahraničné

RAKOUSKO-UHERSKO.

Arceivoda Karel František Josef, přisti následník trůnu po arcivévodovi Františku Ferdinandovi, zasnoubí se v červnu s velkokněží krále rumunského, princeznou Alžbětou. Mladý arceivoda je synem zemřelého arceivody Ottavy a narodil se 17. srpna 1887. Princezně bude 29. září 16 let.

Několik set katolických žen a mužů projevovalo v minulých dnech svou nevoli před budovou říšské rady na Františkově náměstí ve Vídni. Protestovali proti tomu, že zákaz nových sňatků rozvedených katolíků podržen je v občanském zákoníku.

Uherská vláda měla prý dlouhou dobu věnovat pozornost přiblížení přátelské Rusům propagandě, která se jevila "povážlivou agitací" v ruských spolecích v Uhrách. Několik ruských spolků bylo pro "rusofilské rejdy" rozpuštěno.

Starší císař František Josef přijel v sobotu do Budapešti, kde se zdrží krátkou dobu před svou návštěvou Bosny a Hercegoviny. Sídli v královském zámku budinském.

NĚMECKO.

Roosevelt opustil v neděli Berlín. Na nádraží mu uspořádány ovace. Stejně dělo se mu i ve všech větších stanicích na cestě do Londýna. Přípravky ku přednášce jeho v Sheldonově divadle v Oxfordu dne 7. června již jsou vykonány. Při té příležitosti bude mu udělen titul L. C. L. slavným lordem Curzonem.

Saský princ Jan Jiří účastní se pohřbu krále anglického.

V Muensteru zemřel proslulý profesor státního práva, Leo Savigny.

Theodor Roosevelt přehlížel dne 1. května s císařem Vilémem v okolí Doberitz polní cvičení vojska, na němž podílelo se na 12.000 mužů různých zbraní. Hned po snídani jel Roosevelt v průvodu podplukovníka Koernera v automobilu do Doberitzu, kde se v 9 hodin sešel s císařem. Roosevelt měl jezdecký oblek a s císařských stájí byl mu dán krásný plnokrevný kůň. On i císař vsedli na koň a jeli přes manevristé, které obahuje asi 20 čtvercímilů a pozorovali přípravy k zdánlivé bitvě. Cvičení se bývalému prezidentu značně líbilo a vyjádřil se o něm co nejpozhvalněji.

NORSKO.

Velikou sensací způsobil v Kristianii Roosevelt při svém pobytu tím, že ostře pokáral bývalého předsedu ministerstva Guanara Knudsen, nynějšího místopředsedu parlamentu za to, že jména Rooseveltova zneužil ku stranické, politickému účelu. Knudsen je totiž horlivým zastáncem požadavku zachování přírodních pokladů Norveška, jmenovitě síly vodní, kdežto opoziční strana požadavek tento potírá, poněvadž jest prý namířen proti osobním právům občanů. Při posledním hostině v královském paláci měl Knudsen o věci té rozhovory s Rooseveltem, který se o ni velice zajímal a předpokládá, že jedná se pouze o povlečené zásady, schvaloval plány Knudsenovy. Bývalý předseda ministerstva vyžádal si pak svolení Roosevelta, aby jeho názory směl dále sdělit, proti čemuž tento ničeho nenamítal. Jaké však bylo překvapení, když druhého dne zasípaly oznamovatel, že Roosevelt je vzhledu stoupencem politiky Knudsenovy.

Odebírat (parlament) učinil velkou většinou hlasů všeobecné hlasovací právo ženám ve věku přes 20 roků.

ŠPÁNĚLSKO.

Dle sdělení španělských časopisů bude mít předseda ministerstva Canalejas v novém parlamentě za sebou 225 hlasů, kdežto kon-

servativci mají pouze 98 mandátů, republikáni 46, Karlisti 8, Katalonci 8 a 11 poslanců jest neodvyslých.

ITALIE.

Kommanderu R. E. Pearymu se dostalo po zlatých medailích v Londýně a v Paříži stejného významání i v říši a sice od zejména společnosti tamní u přítomnosti krále, vévody z Abruzz a j. vynikajících osobností.

Papež Pius X. má velký zájem na Halleyově kometě a členové vatikánské observatoře pozorují ji každou noc.

V procesu s hraběnkou arnowskou muselo být pokračováno v nepřítomnosti obžalované, poněvadž tato po závěrečném pládojery státního návladního byla tělesně úplně zduřena. Hraběnka ztrávila bezesnou noc v největším rozčilení a ráno zdráhala se s největší rozhodností účastnit se přelčení. Soudec rozhodl po té, by v přelčení se pokračovalo v její nepřítomnosti.

Dle depeše, jež došla do Neapole z Catanie, bylo pobřeží Sicílie postiženo vodní smrží. V Catanii zničeno bylo množství rybářských lodí a 40 rybářů utonulo. Další podrobnosti katastrofy dosud nedošly.

FRANCIE.

V Moutiers byl v sobotu ráno poctěn silný otřes země. Škoda nespůsobena žádná.

V Lyonu přišel o život Chauvette Micheline, mladý vzduchoplavec, který se pustil do vzduchu s monoplanem systémem Antoinova. Súčastní se závodů a po jich skončení, když se na zem spouštěl, vrazil jeho stroj do jakéhosi lešení a srazil jej k zemi. Při tom jeden trám padl na Micheline a rozbil mu lebku. Poraněný byl rychle naložen na vůz a vezen do nemocnice, kdež mu byla lebka preparovaná, ale nepomohlo to. Zemřel v malé chvíli. Byl teprve dvaet tři roky stár. Krátce před závodem vyslovil se ku svému pomocníkovi: "Tohle bude můj poslední let; pak toho nechám, mám toho již dost."

HOLANDSKO.

V Haagu nesmírně vzrušení způsobila milostná tragédie ze dvorních kruhů. Student Junker Gevaerts van Simonshaven, jehož otec býval dvorním maršálem a nyní je královním komorníkem, zastřelil ve svých bytě paní Wallerovou a sám pak se pokusil o sebevraždu.

ANGLIE.

Mrtvola králova byla večera vydána z paláce buckinghamského a převezena do Westminsteru. Za rakví jel na koni král v průvodu všech účastníků zastoupených vlád, dvořanstva zesnulého a královy vdovy a konečně devět kočárů s královnou-vdovou a ostatními damami z královských kruhů. Arcibiskup canteburský vykonal obřady, načež rakev s pozůstatky vystavena byla veřejnosti do pátku, kdy se bude konati vlastní pohřeb do mauzolea ve Windsoru. Vojenské poety byly nadmíru okázalé a ještě okázalější budou v pátek.

Japonsko-britská výstava ve White City, Sheperds Bush, v Londýně, byla v sobotu ráno zahájena. Pro smutek za krále upuštěno však ode všech slavností.

Vychází na jevo sensační výjev, k němuž došlo tyto dny v paláci buckinghamském. Do paláce přišla paní G. Keppelová, jedna z velmi četných milenek, které měl král Edward během svého života, a již stála mimo očekávání věren až do smrti. U dvoři konnaty, v níž byla mrtvola králova vystavena, setkala se s královnou Alboxandrou. Obě byly zahaleny ve smutek. Paní Keppelová vyslovila se ku královně: "Mylám, že jsem v tuto chvíli práva neposlouchat." Královna jí odpověděla velkomyšlně: "Proč pak? Vždyt přátelé královi jsou i přátelé můj." Paní Keppelová za nemo-

královy docházela do paláce až třikrát denně. Král, pokud byl zdrav, stýkal se s ní skoro denně, kdykoli do Londýna, do paláce buckinghamského, zavítal. Keppelová jest vdova a má velmi slušné jmění.

RUSKO.

V protizidovském hnutí v Rusku pokračuje se s největší rázností. V Kijevu bylo dovoleno pouze 170ti rodinám nadále setrvat. Přes tisíc rodin bude se muset stěhovati z města pro nezákonné usazení se.

EGYPT.

Z Kahiry oznamuje se dne 14. května: Student Vardani, který dne 20. února t. r. zastřelil ministerského předsedu a min. zahraničních záležitostí, Butrosa pašu, byl dnes odsouzen k smrti. Vardani jest horlivým politikem a členem strany národní a před soudem se vyslovil, že jej ku vraždě dohnaly jen křivdy, jichž se Butros paša na straně národní dopouštěl. Jest známo, že Roosevelt, krátce po svém příjezdu do Kahiry, mluvil o této vraždě a vyslovil se, že smrt Butrosova byla pro Egypt velkým neštěstím. Tím národovce velice rozjil a hněv jejich ještě více podnítil pak druhou řeč, kterou měl na univerzitě a v níž se přímo vyslovil, že nejsou ještě Egypťané pro ústavnost zrali.

Zprávy americké.

Pomníky Pulaského a Kosciuska odhaleny.

Pomníky činů Pulaského a Kosciuska, polských hrdinů, kteří bojovali — a jeden z nich zemřel — aby americká svoboda zvíťazila, byly dne 11. května ve Washingtonu odhaleny a dedikovány. Taft přednesl svoji hlavní řeč při odhalení pomníku Pulaského, který stojí na trojúhelníku na Trinácté ul. a Pennsylvania ave., tajemník války Dickinson byl hlavním řečníkem u Kosciuskova pomníku v Lafayette parku, naproti bílému domu, a John F. Smulski z Chicaga, vůdce polské aliance ve Spojených Státech, mluvil polsky. Monument Pulaského byl postaven na základě kongresní akce, avšak pomník Kosciuska jest darem od polské národní aliance. Odhalení pomníku Kosciuska mělo dvojnásobný význam, neboť znamenalo také otevření prvního polského národního kongresu, na kterém se podílely tisíce Poláků ze všech končin Spoj. Států. Účelem kongresu jest projednání všech záležitostí polského národního života, zjistiť jeho potřeby a též postarati se o prostředky, kterými by tyto potřeby byly splněny.

Osm studentů utonulo.

Ve Wilkesbarre, Pa., utonulo 8 žáků vyšší školy, 6 dívek a 2 mladíci, při projížďce na člunu u Huntington Mills, asi 20 mil od uvedeného města. Všichni zahynuli jsou ve věku od 16 do 18 roků. Společnost, sestávající ze dvanácti mladých lidí, vyjela ve dvou člunech, když do jedného počala se trhlinou nabíratí voda. Mladí lidé v něm přestoupili do druhého člunu, který však pro tíži náhle se potopil. Dívky, z nichž žádná neuměla plavat, jakož i student Dodson, utonuli. Ostatní, dobrí plavci, dostali se šťastně ku břehu; student Minnich zpozoroval, že dívky zachytily se člunu. Vrhli se opět do vody, kde ještě dvě z dívek zůstaly, kdežto ostatní se museli tím pomoci pod vodu. Uchopil miss Davenportovou, však jen co by kamenem dohodil k břehu, sily ho opustily a ona rovněž utonula. Všichni mrtvoly nalezeny.

Lesní požáry.

Pokud možno souditi ze zpráv docházejících z celé severovýchodní části Minnesoty, je tento ohrožen záhalem plameny a kouřem náhodou ležících požárů na různých místech vzniklých, které domy osadníků ohrožují. Od rezervátní řeky,

30 mil od Grand Marais, ve směru k Pointru, 50 mil západně od Duluth, docházejí zprávy o lesních ohních a z Ely až k jezernímu pobřeží vystupuje kouř z lesů. Ce. stájejí z parníku "America," kteří přibylí sem z Grand Marais, oznamují, že malá obec Tofto byla téměř celá ohněm zničena. Pouze 8 budov z ní zůstalo. V lesích jest sucha a jiskry jsou větrem od jezera vanoucím daleko zanášeny. Podobné zprávy došly též z některých částí Wisconsinu a Michiganu.

K vývozu a dovozu zlata.

Z Washingtonu, D. C., se oznamuje, že dovoz zlata v posledních 10 měsících značně poklesnul. Za to vývoz vykazuje dvojnásobný vzestup. Důvod stříbra byl za stejnou dobu o mnoho větší než loni. Vývoz byl sice také větší, ale jen o něco málo.

V návalu šílenství.

Paní Emma Shapmanová, žena policejního náčelníka v Baldwinville, N. Y., v návalu šílenství zastřelila svou 15letou dceru Hazel a pak sebe.

Balsamováč Lincolnův zemřel.

V Columbusu, O., zemřel v neděli 80letý pohrobek Noah T. Shaw, který r. 1865, kdy byl ve službách Strýčka Sama, vypomáhal při balsamování presidenta Lincolnu.

Pracují na míru.

Státní sekretář Knox vyjednává v posledních dnech horoučce s vládami mexickou a brazilskou o konečném zavedení míru mezi nepokojnými republikami. Těší se naději, že vyjednávání to nemine se ze zdemem.

Německý žurnalista zemřel.

V Bloomingtonu, Ill., zemřel v sobotu 52letý německý novinář Julius Dietrich, vydavatel tamního "Bloomington Journalu." Zesnulý byl zvláště znám mezi turnery.

Nemůže se shodnouti.

Porota v případu Dr. Hyda, obžalovaného pro zavraždění svého tehána, nemůže se nijak shodnouti. Jedenáct porotců je pro jeho odsouzení a jeden pro jeho nevinu.

Další volné pozemky.

Sekretář vnitra, R. Ballinger, určil další veliké pozemky v Oregonu, Washingtonu, Montaně a Wyomingu v rozloze 170,026 akrů pro zemědělské osídlení. Všechny dají se snadno zavodniti.

Na válečné noze.

Indiáni kmene Pueblos, žijící v Novém Mexiku, jsou na válečné noze. Vypálili již řadu J. Myerse a protože ohrožují i řadu jiných, vysláno proti nim 60 mužů vojska pravidelného se dvěma setninami státní milice. Indiáni pouští se do boje ze strachu před ztrátou své svobody a neodvislosti.

Výstava v San Francisku?

Senátor Perkins z Californie podal resoluci, vyzývající presidentu, aby pozval všechny národy k účasti na světové výstavě, jež se má odvíjati v San Francisku roku 1915 na oslavu dodání Panamského průplavu.

Socialisté povazbeni.

V neděli za účasti 150ti delegátů zahájen byl v Chicagu kongres národní strany socialistické, která se nedávno vztáhla svými v Milwankece čili velice povazbenou k dalšímu vytrvalému boji.

Mayor Seidel má nový plán.

Milwancký mayor Seidel odpracuje zřízení městské pozemkové úřadovny. Tento úřad má upravit stavební místa pro nové továrny v Milwankece, trusit svých dávatí továrnickům zvláštní odměnu, ale zajistiti jim však při každém uzavření přebýv. Mayor odpracuje koupiti několik velkých ploch pozemků na hranicích města za nízké ceny, rozdělit pozemky na tvárné bloky v ceně \$10 za jeden čtvereční stopu se zaručením dopravních prostředků a za to bude místo dávat,

aby každá tato nová továrna měla dost světla a všecka moderní zdravotní zařízení.

Rodina zahynula v plamenech.

Hrozné neštěstí událo se při požáru v domě Berta Sperryho ve Fairbault, Minn. Když byly trosky prohlédány, nalezen byl Sperry v přízemku domu, o zeď opřený a držící v náručí dvě své děti. Ze všech tří mrtvol zůstaly jen ohořelé kostry. Vedle toho uhořelá dítě jiné, které otec vynesl na střechu pavlače a tam položil, zatím co běžel pro své dva hochy, a pak paní Kellogová, stará 65 roků, matka paní Sperryové. Paní Sperryová jest sama popálena tak, že asi nevydrží. Oheň povstala v kuchyni, kdež bylo v kamnech rozděláno za večera, nežli se rodina odebrala ku spánku do hořejšího poschodí. Na živu zůstaly jen desetileté děvče a nemluvně týden staré, vedle matky, které sousedé zachránili.

TRŽNÍ CENY.

So. Omaha, 17. května '10.

Dobří, až nejlepší kornou krmel. volí, \$7.40—8.00; dobří až prostřední, \$7.00—7.40; prostřední až nejlehčí, 5.80—6.90; nejlepší krávy a jalovice, \$6.00—7.00; dobré až prostřední, \$4.75—6.85; prostřední až nejlehčí, \$2.75—4.75; telata, \$4.00—8.00.

Prasata, \$9.25—9.32.

Omaha, 17. května 1910.

Pšenice — č. 2, tvrdá, \$1.05½—1.07; č. 3, tvrdá, \$1.03—1.06; č. 2, jarka, \$1.05—1.07; č. 3, jarka, \$1.03—1.05.

Kukuřice — č. 2, míchaná, 58½¢; č. 3, míchaná, 57¼—58¼¢; č. 2, bílá, 63—63½¢; č. 3, bílá, 62½—63¢; č. 2, žlutá, 59¢; č. 3, žlutá, 58½—58¾¢; č. 4, míchaná, 56½—57¢.

Oves — č. 3, míchaný, 37½—38½¢; č. 3, bílý, 39½—40¢; standard, 40—40½¢.

Kansas City, Mo., 17. května.

Pšenice — č. 2, tvrdá, \$1.08—1.10; č. 3, tvrdá, \$1.05—1.06; č. 4, tvrdá, \$1.03—1.04½¢; č. 2, červená, \$1.10—1.14; č. 3, červená, \$1.03—1.08; č. 4, červená, 96¢—\$1.03.

Kukuřice — č. 2, míchaná, 62½—63¢; č. 3, míchaná, 61—62¢; č. 2, žlutá, 63¼—63½¢; č. 3, žlutá, 61½¢; č. 2, bílá, 64¢; č. 3, bílá, 63½¢.

Oves — č. 2, míchaný, 37—38¢; č. 3, míchaný, 36—37¢; č. 2, bílý, 43—45¢; č. 3, bílý, 40¢.

Z OMAHY.

Po dlouhé době celých tří roků vrátil se do Omahy mladý a známý krajan František Mach, výtěčný houslista a absolvent pražské konservatoře, kde studoval pod profesorem Mařákem a Suchým. Už před odjezdem větili odborníci a znaleci panu Machovi velkou budoucnost a proto všichni netrpělivě již těšime se na jeho vystoupení ve veřejnosti, které dne 5. června ukáže v plné síle a teplech barvách velké své umění, pro které celé tři roky a láskou a nasazením žil vzdálen ode všech milých a drahých. Vítáme pana Macha srdečně v kruh všech jeho známých a těšime se z toho, že skrovná česká umělecká kolonie zdejší je jím obohacena a rozmanitěna o sílu vynikající. Ve všech příležitostech pak přejeme jemu zdar neohrožený a trvalý.

Minulý čtvrtek bylo u manželů p. Jos. Vránových, bydlících v číle 1213 jižní 13. ul., jak náleželo veselo. A jakby také ne! — Tého dne odvíjalo se totiž veselka poslední a nejudalší díry jejich. Marie, svatební obřady vykonal v. p. Vráněk, načež pro šťastné novomanžely a četné svatební přátele a hosty uspořádána byla bohatá svat. hostina v domě rodilých nevěstiček. Na 150 svatebních bylo přítomno a o všechny bylo krásně postaráno. Stoly pod vybranými znamenitými jíly a lahů-

kami jen se prohýbaly. Všichni si výborně pochutnávali a blahopřáli dovedné kuchaře, která dokázala, že umění tomu výtečně rozumí. Byla to známá krajkanka paní Marie Beranová, která tentokrát kuchyni řídila a o vše pečlivě se starala. Šťastným novomanželům blahopřejeme.

V nemocnici sv. Bernarda v Council Bluffs, Ia., zemřel minulý týden 29letý krajan Emil Lokota z Milligan, Neb. Ve čtvrtek mrtvolu jeho do Milligan zavezl pohrobek F. Janda, jenž v pátek vypravil zesnulému i pohřeb, který se konal na místní hřbitov. Pan Janda vrátil se v sobotu do Omahy.

Policeie zdejší učinila v neděli vydatný lov. Podařilo se jí vybrati pelech devíti nebezpečných lupičů, kterým se připisují loupeže, jež byly poslední dobou spáchány u Morrise Levyho na 21. a Dodge ul., v nábytkovém obchodě Pray-ově na 16. a Howard ul. a v oděvním závodě Friedmanově v číle 322 sev. 16. ul. U každého ze zatčených nalezeno množství odcizených předmětů. Pelech nalezl se v domech č. 1115 Capitol ave. a 311½ Broadway ul.

Včera večer byl v Brandeisově divadle zahájen velký hudební májový festival, který slibuje býti jedním z nejokázalejších a nejumělečtějších, jaké vůbec kdy konaly se v Omaze. Festival zahájen byl "Hymnou na hudbu," prací to výborného amerického komponisty Dudleye Bueka, kterou zapěla společnost "Omaha Oratorio Society" pod řízením J. H. Simmese. Solistou byla Madame Frieda Langendorff, členkyně vídeňské dvorní opery a Metropolitaní opery v Novém Yorku. Dnes večer je večerem orchestrálním a vedle skladeb Tschaiikovského, Liszta a Griega sehraha bude i nádherná symfonická báseň mistra Bedřicha Smetany, "Vltava," na kterou krajany svoje všele upozorňujeme. Ve středu večer proto již mělo by býti hojně navštíveno Brandeisovo divadlo českým lidem. Festival trvati bude tři večery a ve středu a ve čtvrtek budou i odpolední koncerty.

Jak poslední zprávy oznamují, motorman A. H. Hansen z č. 3404 Blondo ul., který přišel k zranění při sobotní srážce pouliční káry s nákladním vlakem Missouri Pacific dráhy a 45. a Dodge ul., o čemž zprávu přinášíme na jiném místě, zemřel ve Wise Memorial nemocnici následkem svých zranění. Hansen u společnosti pouličních drah byl zaměstnan od posledních dnů, slouživ před tím sedm roků u námořnictva.

KU VŠEM ČESKÝM SPOLKŮM V OMAZE A SO. OMAZE.

Nižepsaní Vás tímto uctivě žádají, byste na základě spolkového usnesení ve své řádne schůzi povolili své delegáty účastnitvím na velké poradní schůzi všech českých spolků z Omahy a So. Omahy, která se bude konati v ÚTERÝ, DNE 31. KVĚTNA, VEČER V SÍNI BRATŘÍ DIVISŮ (Mets. ova síň na jižní 13. ulici). Ve schůzi bude jednáno o pořádání velké národní slavnosti celé české veřejnosti zdejší VE PROSPĚCH DRUHÉHO MILLIONU KORUN ÚSTŘEDNÍ MATICI ŠKOLSKÉ V OCEAHOV. Má-li to býti slavnost důstojná a cheme-li, by i výtězek byl slušný, je účast všech českých spolků zdejších a south-omahských nálezavě nutnou a žádoucí. Doufajice proto, že do první společné schůze poradní vyšlete pověřené své zástupce, děkujeme Vám předem a za svolavatele v číle se znamenáme.

Václav Kohoutek, C. H. Hofmánek, A. J. Havránek, Dr. F. J. Petr, Dr. F. A. Sedláček, F. J. Kuták, J. I. Padrnos, V. Bureš, J. Vránek, V. Tesař, K. Spalek, F. Bouřín, O. Charvat, M. Valná, V. Fuks a Jos. Nepodal.
V Omaze, dne 1. května '10. 423